

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

U P U T S T V O
o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta
(prečišćeni tekst)

Sarajevo, april 2020. godine

Na osnovu člana 2.9 stav (1) tačka 2. i člana 1.5 stav (3) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/04, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 18. sjednici, održanoj 30.04.2020. godine, utvrdila

U P U T S T V O **o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta** **(prečišćeni tekst)**

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE

Član 1. **(Primjena)**

Ovim uputstvom utvrđuju se vrste biračkih mjesta, te način i rokovi za određivanje biračkih mjesta (član 5.2 stav (1), 5.12 stav (1) i (2) i 5.18 stav (1) Izbornog zakona BiH).

POGLAVLJE II. VRSTE I NAČIN ODREĐIVANJA BIRAČKIH MJESTA

Član 2. **(Biračko mjesto - član 5.2 Izbornog zakona BiH)**

Pored biračkog mjesta iz člana 5.2 stav (4) Izbornog zakona BiH, ovim uputstvom definira se i biračko mjesto u diplomatsko - konzularnom predstavništvu BiH (DKP BiH).

Član 3. **(Vrste biračkih mjesta - član 5.12 stav (1) i (2) i član 5.18 stav (1) Izbornog zakona BiH)**

(1) Centralna izborna komisija BiH određuje biračko mjesto u DKP-u BiH, gdje svoje biračko pravo mogu ostvariti birači koji su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje izvan Bosne i Hercegovine za glasanje u DKP-u BiH.

(2) Izborne komisije, u pravilu, formiraju tri tipa biračkih mjesta, i to:

- a) *redovna biračka mjesta*, na kojim biračko pravo ostvaruju birači koji glasaju za osnovnu izbornu jedinicu trenutnog prebivališta/boravišta;
- b) *biračka mjesta za glasanje u odsustvu*, na kojim biračko pravo ostvaruju raseljena lica kod kojih se osnovna izborna jedinica za koju glasaju razlikuje od osnovne izborne jedinice trenutnog boravišta, i
- c) *biračko mjesto za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima*, na kojim biračko pravo mogu ostvariti birači koji su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje izvan BiH a na dan održavanja izbora zateknu se u zemlji, kao i redovni birači koji se ne nalaze na zaključenom izvodu iz Centralnog biračkog spiska, a posjeduju važeći identifikacioni dokument iz člana 5.12 Izbornog zakona BiH i potvrdu o mjestu prebivališta, odnosno dokaz o entitetskom državljanstvu za glasanje u Brčko distriktu BiH.

(3) Biračka mjesta iz stava (2) ovog člana izborne komisije formiraju putem računarskog programa „Pasivna registracija birača“, u skladu sa članom 8, 9. i 10. ovog uputstva.

(4) Nakon postupka iz stava (3) ovog člana, izborne komisije posebnom odlukom i u saradnji sa Centralnom izbornom komisijom BiH određuju biračka mjesta za provođenje izbora u Bosni i Hercegovini.

Član 4. **(Označavanje biračkih mjesta)**

(1) Biračka mjesta označavaju se u zavisnosti od tipa kojem pripadaju na sljedeći način:

a) Redovna biračka mjesta:

- 1) pripadajući kod općine (001-199), oznaka entiteta (A i B), redni broj biračkog mjesta (001-499),
- 2) pripadajući kod izborne jedinice Brčko distrikt BiH (200C) i redni broj biračkog mjesta (001-499),
- 3) naziv biračkog mjesta koji može odgovarati nazivu naselja ili mjesne zajednice u kojoj se biračko mjesto nalazi. Svako biračko mjesto mora imati različit naziv (npr. biračko mjesto 133A001 Sokolje 1, 133A002 Sokolje 2).

b) Biračka mjesta za glasanje u odsustvu:

- 1) pripadajući kod općine (001-200), oznaka entiteta ili Brčko distrikta BiH (A, B, C), redni broj biračkog mjesta (501-599).

c) Biračka mjesta ovlaštena za izdavanje nepotvrđenih glasačkih listića:

- 1) pripadajući kod općine (001-200), oznaka entiteta ili Brčko distrikta BiH (A, B, C) i tri slova N (NNN).

d) Biračka mjesta za glasanje u DKP-u BiH:

- 1) oznaka DKP-a BiH (međunarodna slovna oznaka države u kojoj se nalazi DKP BiH) i redni broj biračkog mjesta (počevši od 01), (npr. biračko mjesto u DKP-u BiH u Austriji - A 01).

(2) Oznake entiteta i Brčko distrikta BiH su sljedeće:

- A - Federacija BiH,
- B - Republika Srpska i
- C - Brčko distrikt BiH.

Član 5. **(Lokacije biračkih mjesta u Bosni i Hercegovini - član 5.1 stav (1) i (3) Izbornog zakona BiH)**

(1) Pri određivanju lokacije biračkog mjesta, u skladu sa članom 5.1 stav (1) i (3) Izbornog zakona BiH, izborna komisija treba voditi računa o biračima s invaliditetom, na način da osigura jednostavniji pristup tih birača biračkom mjestu.

(2) Izborne komisije najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora objavljuju koja su biračka mjesta određena za glasanje kao i lokacije istih.

Član 6.

(Biračka mjesta u DKP-ima BiH – član 1.5 stav (2), (3) i (4) Izbornog zakona BiH)

- (1) Centralna izborna komisija BiH, najkasnije 50 dana prije dana održavanja izbora, donosi odluku o određivanju biračkih mjesta za glasanje u DKP-ima BiH, gdje birači upisani u Centralni birački spisak za glasanje izvan Bosne i Hercegovine odnosno za glasanje u DKP-u BiH mogu glasati.
- (2) Centralna izborna komisija BiH, u pravilu, određuje biračka mjesta iz stava (1) ovog člana ako je za glasanje u istom DKP-u BiH prijavljeno najmanje 50 birača. Izuzetno, i ukoliko za to postoje opravdani razlozi, Centralna izborna komisija BiH može donijeti odluku o glasanju u DKP-u BiH i sa manjim brojem prijavljenih birača.
- (3) U slučaju da nisu ispunjeni uslovi iz stava (2) ovog člana za glasanje lično u DKP-u BiH, biračima će se omogućiti glasanje poštom. Centralna izborna komisija BiH o toj činjenici birače će obavijestiti putem Ministarstva vanjskih poslova BiH i putem internet-stranice www.izbori.ba, najkasnije 40 dana prije dana održavanja izbora.
- (4) Odluku iz stava (1) ovog člana Centralna izborna komisija BiH dostavlja nadležnom DKP-u BiH putem Ministarstva vanjskih poslova BiH najkasnije 15 dana od dana donošenja odluke.
- (5) Prilikom donošenja odluke iz stava (1) ovog člana, Centralna izborna komisija BiH u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova BiH, osim broja prijavljenih birača, cijenit će finansijski aspekt i tehničke mogućnosti neophodne za određivanje biračkog mjesta u svakom DKP-u BiH.

Član 7.

(Sadržaj odluke)

Odluka iz člana 6. stav (1) ovog uputstva sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv DKP-a BiH i broj biračkog mjesta,
- b) ukupan broj birača koji glasaju na biračkom mjestu i
- c) mjesto za potpis i otisak pečata.

Član 8.

(Redovna biračka mjesta - član 5.2 stav (1) Izbornog zakona BiH)

- (1) Redovna biračka mjesta formiraju se pridruživanjem jedne ili više ulica s kućnim brojevima.
- (2) Izborne komisije formiraju ukupan broj redovnih biračkih mjesta i njihove lokacije uzimajući u obzir sljedeće kriterije:
 - a) broj birača na određenom biračkom mjestu, u pravilu, može da bude do 800, a ne može biti veći od 1000;
 - b) biračka mjesta u osnovnoj izornoj jedinici treba rasporediti tako da ne budu previše udaljena za birače koji glasaju na tom biračkom mjestu;
 - c) jedna ulica može biti dodijeljena na više biračkih mjesta tako što se određuje koji kućni brojevi u toj ulici pripadaju kojem biračkom mjestu, s tim da svi kućni brojevi u jednoj ulici budu dodijeljeni biračkim mjestima, i
 - d) svaka ulica će biti dodijeljena odgovarajućem biračkom mjestu čak i u slučaju da u određenim ulicama nema prijavljenih birača.

Član 9.
(Birači kojima se ne može adekvatno odrediti biračko mjesto)

(1) Birači kojima se biračko mjesto ne može adekvatno odrediti pridruživanjem ulica i kućnih brojeva biračkim mjestima zbog nepostojeće adrese dodjeljuju se biračkim mjestima koja, uz prethodnu saglasnost Centralne izborne komisije BiH, odredi izborna komisija na obrascu koji propisuje Centralna izborna komisija BiH, na osnovu provjere stvarne adrese prebivališta birača, a prema metodologiji koju utvrdi Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka i Centralna izborna komisija BiH.

(2) Obrazac za dodjelu birača biračkom mjestu sadrži:

- a) zaglavlje Centralne izborne komisije BiH, naziv izborne komisije i naziv, broj i lokaciju biračkog mjesta,
- b) prezime i ime birača,
- c) jedinstveni matični broj birača,
- d) adresu stanovanja birača,
- e) broj prethodnog i novog biračkog mjesta i
- f) potpis lica koje je obradilo podatke, potpis lica koje je odobrilo obradu podataka i otisak pečata.

Član 10.
(Biračka mjesta za glasanje u odsustvu - član 5.12 stav (2) Izbornog zakona BiH)

(1) Biračka mjesta za glasanje u odsustvu formiraju se prema osnovnoj izbornoj jedinici za koju birači glasaju, bez obzira na adrese (ulice i kućne brojeve) na kojima borave, i to tako da se jedna ili više osnovnih izbornih jedinica, odnosno sve osnovne izborne jedinice za koje se glasa, dodijele određenom biračkom mjestu.

(2) U pravilu, na biračkom mjestu za glasanje u odsustvu ne bi trebalo da se nalazi više od 800 birača.

Član 11.
(Biračka mjesta za glasanje nepotvrđenim - kovertiranim glasačkim listićima - član 5.18 stav (1) Izbornog zakona BiH)

(1) Izborne komisije će formirati jedno biračko mjesto na kojem će birači glasati nepotvrđenim - kovertiranim glasačkim listićima.

(2) Birači koji imaju pravo glasati nepotvrđenim - kovertiranim glasačkim listićem glasat će na jednom od biračkih mjesta za glasanje nepotvrđenim - kovertiranim glasačkim listićima, koje će biti u okviru biračkog mjesta iz člana 10. ovog uputstva. Ako u osnovnoj izbornoj jedinici nije određeno takvo biračko mjesto, biračko mjesto za izdavanje nepotvrđenih - kovertiranih glasačkih listića nalazit će se na redovnom biračkom mjestu koje je najbliže sjedištu izborne komisije.

(3) Biračko mjesto iz stava (1) ovog člana zadržat će oznaku koja je određena za biračko mjesto za glasanje u odsustvu, odnosno redovno biračko mjesto, s tim da će se dodati i oznaka predviđena za biračko mjesto određeno za izdavanje nepotvrđenih glasačkih listića.

Član 12. **(Dodatno označavanje biračkih mjesta)**

(1) Ako izborna komisija nije u mogućnosti da se iz tehničkih razloga pridržava kriterija utvrđenih u članu 8. stav (2) tačka a) ovog uputstva, u slučaju da nije izvršena numeracija brojeva ulice ili naseljenog mjesta, odnosno da su svi brojevi označeni sa bb, i u posebnim slučajevima koje odobri Centralna izborna komisija BiH, za takvo biračko mjesto formirat će se dva ili više biračkih mjesta koja će zadržati istu oznaku ali će se dodatno označiti slovima abecede (A, B, ...). Na ovim biračkim mjestima birački spisak bit će podijeljen po abecednom redu.

(2) Optimalne podjele biračkog spiska, za biračka mjesta iz stava (1) ovog člana, određuje Centralna izborna komisija BiH ili izborna komisija kada Centralna izborna komisija BiH stvori sve predušlove za to, odnosno kada pripremi aplikaciju koja će omogućiti izbornim komisijama da izvrše tu obavezu. Prilikom podjele Centralna izborna komisija BiH vodi računa da na tako podijeljenom biračkom spisku bude približno jednak broj birača i da se svi birači kojima prezime počinje istim slovom nađu na istom biračkom spisku.

(3) Na ovako podijeljenim biračkim mjestima angažiraju se zasebni birački odbori, a prebrojavanje glasova, odnosno koverti s glasačkim listićima, kao i utvrđivanje rezultata vrši se odvojeno za svako biračko mjesto, odnosno, ovakva biračka mjesta su organizaciono samostalna, ali se, u pravilu, nalaze na istoj lokaciji.

Član 13. **(Uvid u podatke)**

Centar za birački spisak će izornoj komisiji dostaviti sve podatke neophodne za donošenje odluke o određivanju biračkih mjesta, a naročito:

- a) broj birača na svakom kućnom broju svake ulice na teritoriji njihove osnovne izborne jedinice,
- b) broj birača kompletne ulice sa svim kućnim brojevima i
- c) broj birača na svim biračkim mjestima poslije pridruživanja ulica i kućnih brojeva.

Član 14. **(Rok za donošenje odluke - član 5.1 stav (2) Izbornog zakona BiH)**

(1) Izborna komisija, u skladu sa članom 5.1 stav (2) Izbornog zakona BiH, na propisanom obrascu donosi odluku o određivanju biračkih mjesta.

(2) Odluku iz stava (1) ovog člana izborna komisija će dostaviti Centralnoj izornoj komisiji BiH, na njen zahtjev.

(3) Obrazac odluke za određivanje redovnih biračkih mjesta sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv i kod osnovne izborne jedinice,

- b) oznaku biračkog mjesta,
- c) naziv biračkog mjesta,
- d) nazive svih ulica s kućnim brojevima koje se pridružuju tom biračkom mjestu,
- e) ukupan broj birača koji glasa na biračkom mjestu,
- f) mjesto za potpis i otisak pečata i
- g) rubriku „Napomena“.

(4) Obrazac odluke za određivanje biračkog mjesta za glasanje u odsustvu sadrži sljedeće rubrike:

- a) naziv i kod osnovne izborne jedinice,
- b) oznaku biračkog mjesta,
- c) naziv biračkog mjesta,
- d) nazive i kodove osnovnih izbornih jedinica koje se pridružuju biračkom mjestu,
- e) ukupan broj birača koji glasaju na biračkom mjestu,
- f) mjesto za potpis i otisak pečata i
- g) rubriku „Napomena“.

POGLAVLJE III. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 15. (Prilozi)

Sastavni dio ovog uputstva su:

- a) obrazac DBM – obrazac za dodjelu birača biračkom mjestu iz člana 9. stav (2) ovog uputstva,
- b) obrazac odluke o određivanju redovnog biračkog mjesta iz člana 14. stav (3) ovog uputstva,
- c) obrazac odluke o određivanju biračkog mjesta za glasanje u odsustvu iz člana 14. stav (4) ovog uputstva,
- d) slika 1a, 1b, 1c i 1d - šematski prikaz oznake vrsta biračkih mjesta (OBM),
- e) slika 2 - šematski prikaz uređenja unutrašnjeg prostora biračkog mjesta (ŠBM-1), za birački odbor od pet članova, i
- f) slika 3 - šematski prikaz uređenja unutrašnjeg prostora biračkog mjesta (ŠBM-2), za birački odbor od tri člana.

Član 16. (Propisi obuhvaćeni ovim uputstvom)

Ovo uputstvo obuhvata Uputstvo o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta („Službeni glasnik BiH“, broj 37/14) i Uputstvo o dopuni Uputstva o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta („Službeni glasnik BiH“, broj 29/18).

Član 17.
(Objava u službenim glasilima)

Ovaj prečišćeni tekst uputstva objavit će se u “Službenom glasniku BiH”, “Službenim novinama F BiH”, “Službenom glasniku RS”, “Službenom glasniku Brčko distrikta BiH” i na internet-stranici Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba

Broj: 05-1-02-2-382-1/20
Sarajevo, 30.04.2020. godine

Predsjednica
Vanja Bjelica-Prutina

OBRAZAC ZA DODJELU BIRAČA BIRAČKOM MJESTU

Izborna komisija _____

Biračko mjesto _____

Lokacija biračkog mjesta _____
(naziv i broj)

R.B.	IME I PREZIME	JMB	ADRESA STANOVANJA	PRETHODNO BM	NOVO BM
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

Podatke obradio _____ (Ime, prezime i potpis)
M.P. Podatke odobrio _____ (Ime, prezime i potpis)

DBM

Na osnovu člana 2.13 stav (1) tačka 2. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16), a u vezi s članom 14. stav (3) Uputstva o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta, Izborna komisija _____ donosi

ODLUKU
o određivanju redovnog biračkog mjesta

OSNOVNA IZBORNA JEDINICA		BIRAČKO MJESTO (šifra – naziv – lokacija)			UKUPAN BROJ BIRAČA		
ŠIFRA ADRESE	MJESTO	ULICA	NAČIN DODJELE	VRSTA BROJA	OD BROJA	DO BROJA	BROJ BIRAČA
KOMENTAR:							
DATUM	ČLAN IZBORNE KOMISIJE (upisati štampanim slovima)			ČLAN IZBORNE KOMISIJE (potpis i pečat)			

Na osnovu člana 2.13 stav (1) tačka 2. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16), a u vezi s članom 14. stav (4) Uputstva o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta, Izborna komisija _____ donosi

ODLUKU
o određivanju biračkog mjesta za glasanje u odsustvu

OSNOVNA IZBORNA JEDINICA	BIRAČKO MJESTO (šifra – naziv – lokacija)	UKUPAN BROJ BIRAČA
NAZIVI I KODOVI OSNOVNE IZBORNE JEDINICE ZA KOJU SE GLASA NA OVOM BIRAČKOM MJESTU		BROJ BIRAČA
KOMENTAR:		
DATUM	ČLAN IZBORNE KOMISIJE (upisati štampanim slovima)	ČLAN IZBORNE KOMISIJE (potpis i pečat)

133A001 Sokolje 1

Slika 1a. Šematski prikaz oznake redovnog biračkog mjesta - primjer

133A501 Odsustvo

Slika 1b. Šematski prikaz oznake biračkog mjesta za glasanje u odsustvu - primjer

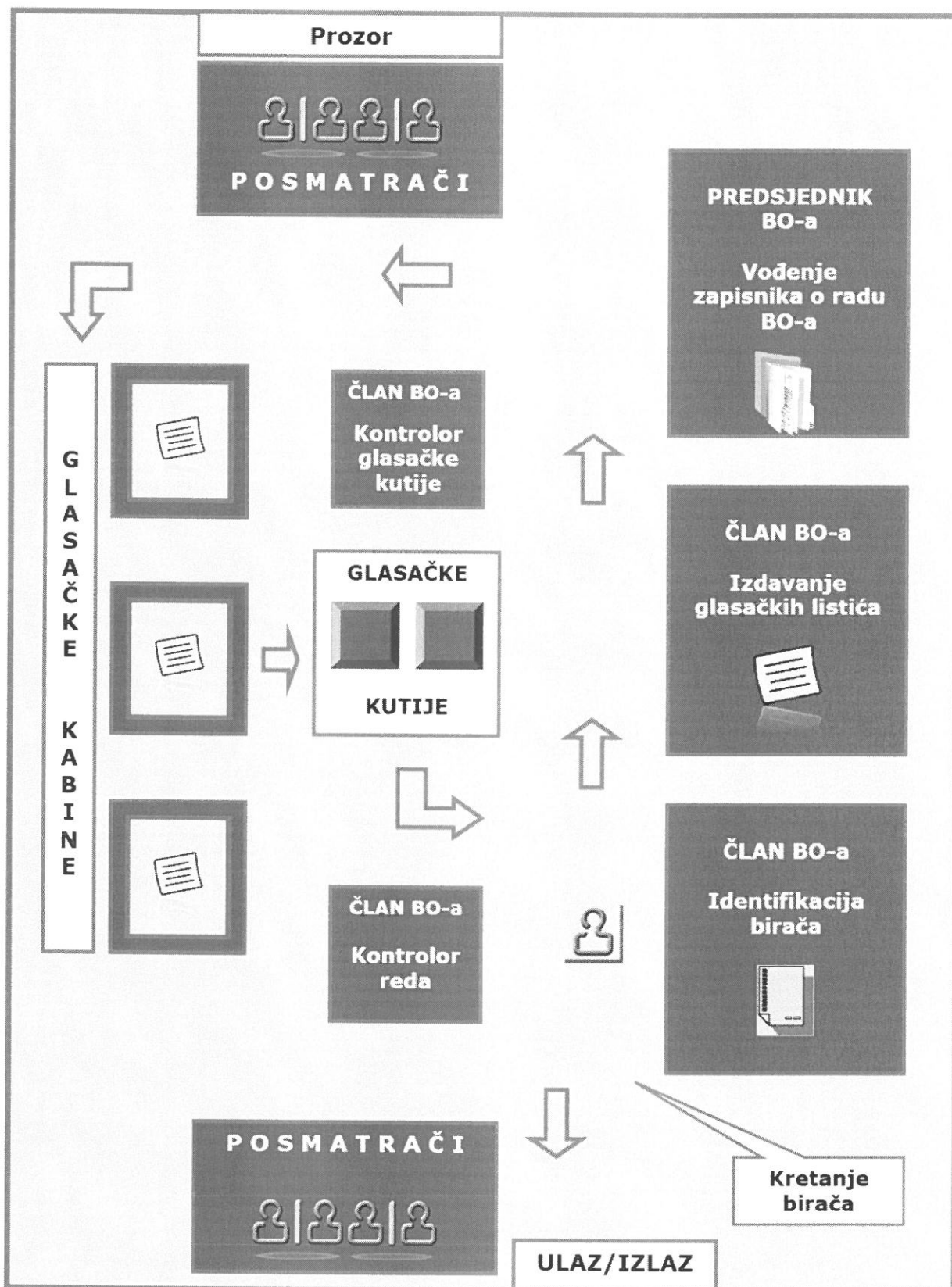
133ANNN Nepotvrđeni

Slika 1c. Šematski prikaz oznake biračkog mjesta koje je ovlašteno za izdavanje nepotvrđenih glasačkih listića - primjer

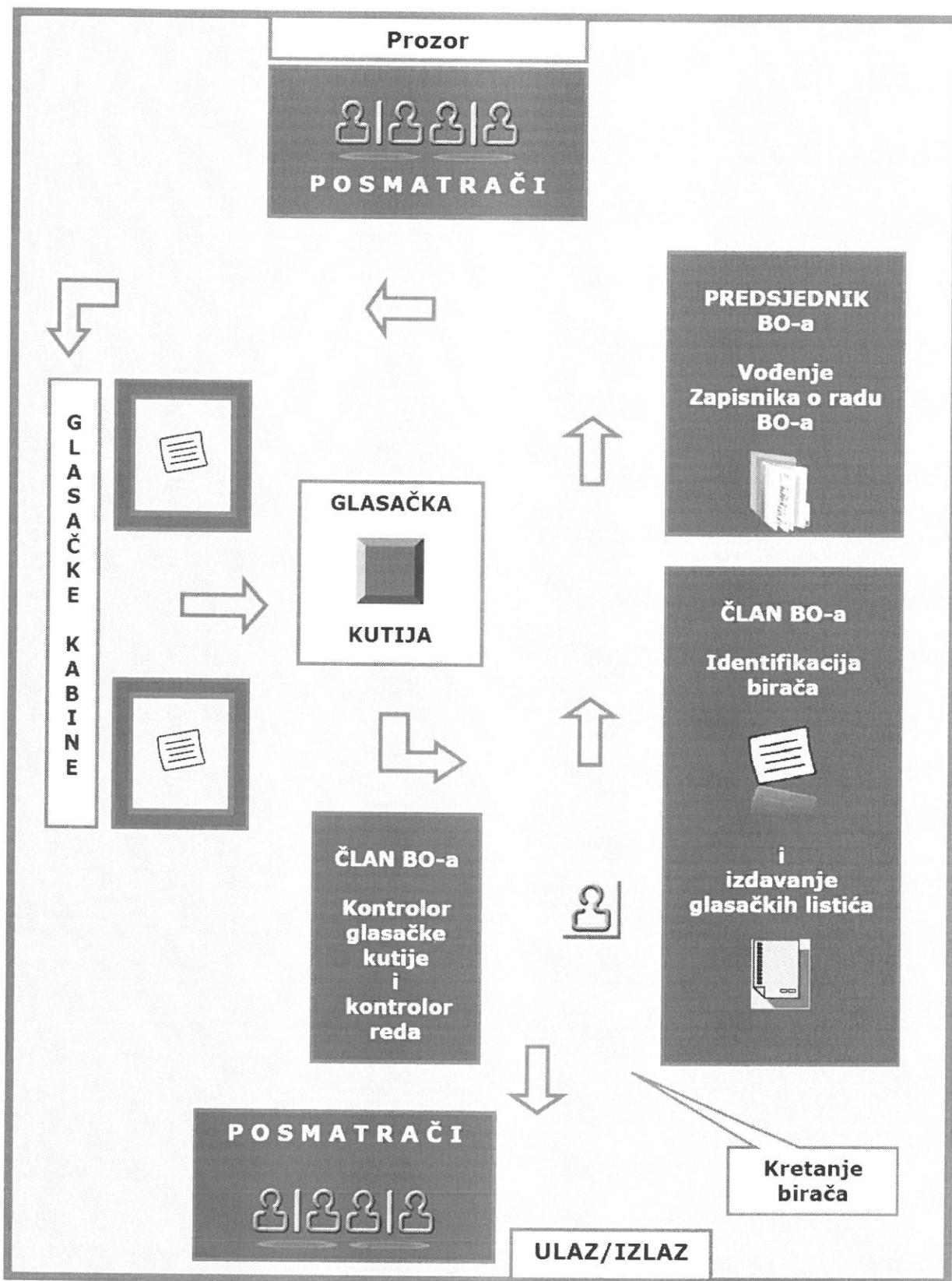
DKP BiH u Austriji(A01)

Slika 1d. Šematski prikaz oznake biračkog mjesta u DKP-u BiH - primjer

OBM

Slika 2. Šematski prikaz uređenja unutrašnjeg prostora biračkog mjesta (birački odbor koji se sastoji od pet članova) – primjer

Slika 3. Šematski prikaz uređenja unutrašnjeg prostora biračkog mjesta (birački odbor koji se sastoji od tri člana) – primjer

ŠBM-2